

Terapeutickým projektem chtějí předcházet trestným činům

Barbora Prchalová

Sexuální odchylky, jako je pedofilie, sadismus či různé fetiše, se mohou objevovat podle výzkumů až u statisíců lidí v Česku. Jen malé procento z nich ale páchá trestné činy. Terapeuti projektu Parafilik Národního ústavu duševního zdraví se snaží lidem se sexuálními deviacemi pomoci.

„Jen menšina, zhruba 20 až 40 procent, trestných činů sexuální povahy je spácháno osobami s parafilními preferencemi. Je velkým problémem české společnosti, že člověk s parafilíí je automaticky vnímán jako delikvent,“ upozornila terapeutka a odborná koordinátorka služeb projektu Parafilik Kateřina Potyszová.

Ačkoli si podle ní většina lidí s pojmem parafilik spojí zejména s pedofilií, která se podle celonárodního průzkumu sexuálních preferencí v ČR z roku 2021 objevuje u zhruba 0,3 procenta české populace, nejedná se zdaleka jen o ni. S různými formami fetiše se potýká až 6,3 procenta populace, s voyeurismem 11,5 %. K tu-

šérství, tedy dotekům, i jakoby náhodným, má sklon 8,3 procenta Čechů a sexuální sadismus se objevuje u téměř dvou procent.

Poslední tři zmíněné preference šest terapeutů, kteří v projektu Parafilik poskytují klientům pomoc, zařazuje do kategorie nesouhlasné. „Poslední tři zmíněné parafilie se řadí do kategorie preference pro sexuální násilí a nesouhlas ze strany sexuálního objektu. Nepatří tam však takzvané BDSM aktivity, když oba partneři s provozovanými praktikami souhlasí. To nespadá pod naši kompetenci,“ přiblížila Potyszová.

Vztahy i úzkosti

Účast v projektu Parafilik je dobrovolná, bezplatná a pro většinu klientů anonymní. Služby mohou využít lidé s parafilíí, kteří se žádného deliktu nedopustili, pachatelé v ochranné léčbě a také jejich rodina či partneři. Momentálně je v programu zhruba 55 klientů, celkem jich jím za dva a půl roku od spuštění programu prošlo kolem stovky.

Sexuální odchylky v české populaci

	v procentech	přečet na obyvatele ČR
Pedofilie	0,3	26 795
Zoofilie	0,5	44 658
Fetišismus	6,3	562 687
Voyeurismus	11,5	1 027 128
Exhibicionismus	2,3	205 426
Tušerství	8,3	741 318
Sexuální sadismus	1,9	169 699

Zdroj: Odborná publikace, Bártová a kolektiv, 2021

„Dochází k nám i malé procento parafilních lidí, kteří se v minulosti dopustili delikventního sexuálního chování. Velká část našich klientů je však nede-

likventní. Přicházejí dobrovolně, žijí běžné životy, mohou být úspěšní profesně i mít spokojený vztah s dospělou osobou. Mají však sexuální nastavení,

které může přinášet problémy, které chtějí začít řešit,“ podotkla Potyszová.

Se svými klienty řeší například strach z toho, aby zvládli své sexuální potřeby v mezích zákona. Častěji však řeší problémy v oblasti duševního zdraví, jako úzkosti, deprese či sebevražedné myšlenky. „Potřebují pomoc v oblasti partnerských vztahů. Komunikace s partnerem o jejich preferencích může být těžká,“ přiblížila Potyszová.

Podle terapeutky se často bojí o svých problémech hovořit kvůli obavě ze stigmatizace ze strany společnosti i blízkých osob.

„Chtějí mít bezpečný prostor, kde své sexuální preference mohou probrat a vyjádřit. Je důležité si uvědomit, že nechráníme pachatele trestných činů. Jsme tu od toho, abychom jim pomohli se s jejich sexualitou vyrovnat, aby neublížili sobě ani nikomu jinému,“ zdůraznila Potyszová.

Dodala, že motto programu je „nemůžete za své pocity, můžete za své činy“. Ze zahraničních programů, třeba ve Švéd-

sku, navíc vyplývá, že se po dlouhodobé terapii zvyšuje duševní zdraví, sociální a psychologická stabilita osob s parafilíí, což zároveň snižuje pravděpodobnost problematického sexuálního chování.

Kromě účasti v terapii využilo za poslední dva roky přes 300 osob internetové poradenství na webových stránkách parafilik.cz a 180 službu krizové linky Parafilik na čísle 317 071 668. Podle typu problému odborníci na lince doporučí volajícímu terapeutický program Parafilik či jinou službu v oblasti sexuologie.

Pilotní fáze projektu Parafilik bude v červnu končit. Zavedené kontaktní služby a linka však budou dále pokračovat v systému zdravotní a sociální péče. „Na základě poptávky plánujeme letos pod záštitou ministerstva práce a sociálních věcí rozšířit krizovou linku a poskytovat krizovou intervenci pro širší spektrum problémů v oblasti sexuality, tedy třeba i pro lidi s poruchami genderové identity či se sexuálními dysfunkcemi,“ uvedla Potyszová.